

PUBLIC ACCESS 2010 : 4

Nyhetsbrev om radio, TV, film och andra medier
- mediepolitik, yttrandefrihet och teknik -

6 april 2010

www.publicaccess.se

ledare

Demokratisera svensk public service

En förödande kritik har riktats mot att styrelseordförande i de tre public servicebolagen utses av en s.k. förvaltningsstiftelse vars styrelse består av f.d. politiker som i sin tur är nominerade av riksdagspartierna. Konstruktionen sägs ha skapats för att garantera public service minsta möjliga inflytande från staten. I rättvisans namn fungerade det inte heller bra innan denna modell introducerades.

När man diskuterat och omorganiserat public service (vilket sker ofta) har det för varje gång utmålats som ett beroende av staten är det värsta som kan hända. Staten skall alltså inte utse ordförande i public service utan hellre partipolitiker och detta utan insyn utifrån. Detta synsätt saknar all sans och logik. Staten står nämligen närmare folket än partierna och det är staten som garanterar finansieringen och sändningsrättigheterna. Staten är regering och riksdag i samverkan, men de politiska partierna är inte staten. Public service tillhör samhället.

Regeringen utser på ett vanligtvis mycket kvalificerat vis, generaldirektörer och andra chefer för myndigheter och andra statliga institutioner av stor betydelse för varje svensk. Regeringen ansvarar sedan inför riksdagen. En förvaltningsstiftelse ansvarar endast inför sig själv och därmed bäddar man för elitstyre och kompistjänster. Här finns ingen demokrati. Man bör notera att nomineringen av stiftelsestyrelsens ledamöter inte sker i öppet process i riksdagen exv. i ett utskott.

Dessa institutioner är också, kanske mer än i många andra länder, mycket självständiga gentemot sin uppdragsgivare staten. Visst händer det att stolpskott inträffar, som när politiker blir landshövdingar på Gotland, men statens process är öppen. Det är exempelvis mycket svårt att tänka sig att utbildningsdepartementet ens hade övervägt att utse sin förre chef till ordförande för Utbildningsradion. Något som talar för att processen skall ske i departementen är också offentlighetsprincipen. Hemlighetsmakeriet med den slutna förvaltningsstiftelsen skadar svensk public service image och förlöjligar demokratin.

Staten är mer direkt involverad när en ordförande eller generaldirektör för public service i våra nordiska grannländer utses. Ingen kan påstå att de statsägda DR, NRK eller YLE är mindre fria i sin programverksamhet än SVT/SR/UR. Staten är inte någon annan än vi själva. Medan förvaltningsstiftelsen är en propp för demokratin. Rensa bort partifolket från public service!

Redaktör & Ansvarig utgivare: **Christer Hederström**
Redaktionsråd: **Gunnar Bergvall** och **Ola Stockfelt**, Teknik & Distribution: **Ideosphere**
Redaktionen: redaktion@publicaccess.se
0733-249750
Om abonnemang och annat: <http://www.publicaccess.se>

Ledarstick!

Skotningen av Radio Sweden

För Sveriges Radios ledning har nu fått för sig att man enbart via Internet kan nå miljarder människor även utanför OECD-sfären. Internet är ett trådbundet system som (liksom mobiltelefoner) lätt slås ut vid katastroflägen som jordbävningar och krig. Härvidlag är förstas kortvågen oöverträffad, särskilt den digitala (DRM), som nu alltmer tas i bruk. Och varför skall SR inte ha utlandsprogram som kan nå över huvudet på censuren i bl.a. Kina och Iran? Inte har man någon chans att nå fängslade svenskar i Colombia eller Somalia via Internet. Varför bryr sig SR inte om svenska sjömän i utomeuropeiska farvatten? En radiostation, som enbart finns på Internet är ingen riktig radiostation. Adjö Radio Sweden, du gamle vän.

Ingen radio utanför public service

Svenska regeringen har lagt ett förslag, som påstås innebära förbättringar för kommersiell radio och för närradion. Det är ett spel för galleriet. Att leta upp fler FM-frekvenser för SBS och MTG enbart utanför storstäderna förändrar inte mycket. De 20-tal privata entreprenörer förklarade till "ideella föreningar" som kör kommersiell radio på närradiofrekvenser kan känna sig trygga. Problemet för de två reklamradionätverken är också att man såväl i form som i innehåll inte har mycket erbjuda i förhållande till public servicekanalerna liksom de ca 18.000 andra radiokanalerna på nätet. Internationella erfarenheter pekar på strukturella förändringar och nedåtpåkande trender i de flesta OECD-länder ifråga om kommersiell radio. Någon ny guldålder i etern kommer inte. I många länder sker istället en tydlig uppgång för icke-kommersiell s.k. *community radio*. Det handlar inte om ekonomi utan politik och ett ökat intresse för möjligheterna att få det civila samhällets att bidra till samhällsutvecklingen och stärka demokratin. Krav på lokalt förankrat medieinflytande finns också. Tyvärr har regeringen missat alla möjligheter att även denna gång lyfta närradion så den kunde ha blivit en levande resurs för det civila samhället.

Problemet med reklamradion liksom närradion handlar inte om främst om brist på pengar eller teknik. Det saknas istället en modern lagstiftning och helt nya organisationsmodeller och samt brist på fantasi och visioner för en svensk lokal radio. Här kan man med förvåning konstatera att regeringen förvaltat det mediepolitiska arvet efter förra regeringen (s) alltför väl.

Civila samhället utestängs från marknätet

Nu kan man ansöka om nya tillstånd att få sända tv i det digitala marknätet. Detta är ju en utmärkt teknik för en lokal kanal som på ett demokratiskt vis kan nå samtliga hushåll i en kommun via etern. Den svenska staten anstränger sig dock för att utesluta ideellt driven verksamhet, som de flesta lokala tv-kanaler per kabel idag bedriver – oftast som öppna kanaler. Radio- och tv-verket tar nämligen ut 30.000 kr bara för ansökan. Sedan kommer de skyhöga årskostnaderna som statliga Teracom tar ut för sändningarna. I Danmark och Norge finns redan från början utrymme för dessa kanaler. Varför då inte i Sverige?

radio och tv

Trots systemfel och massiva protester: Industrilobbyist leder nu Sveriges Radio

Vid SR:s bolagsstämma valdes Agneta Dreber till ny ordförande efter Ove Joanson. Dreber hade föreslagits av den partipolitisk sammansatta förvaltningsstiftelsen. Förra fp-ordföranden Lars Leijonborg hade tidigare föreslagits, men han fick nu istället bli ordförande för Utbildningsradion. Lars Engqvist (s) fick fortsatt förtroende som SVT-ordförande. Utnämningarna skedde trots omfattande protester i skilda massmedia, av SR-personal och bland politiker. Förvaltningsstiftelsens styrelse som

förutom att vara valberedning också är ägare kunde dock utan behöva ta hänsyn till utomstående utan problem expediera sina val vid respektive "bolagsstämma".

I ett uttalande som publiceras av Medievärlden, skriver SR:s Journalistklubb att det är *av största vikt för våra möjligheter som professionella journalister vid Sveriges Radio att utföra vårt uppdrag i enlighet med sändningstillståndet är att företagets ägare och ledning garanterar företagets integritet, oberoende och självständighet. Därför är det ytterst oroande hur företagets ägare, Förvaltningsstiftelsen skött sitt uppdrag att nominera ordförande och ledamöter i bolagets styrelse*, skriver klubben. *Lars Leijonborg är före detta partile-*

dare och statsråd och som sådan tätt kopplad till den nuvarande regeringen. Agneta Dreber är vd för Livsmedelsföretagen som ingår i Svenskt Näringsliv. Bägge är exempel på den typ av företrädare som vi i vårt arbete dagligen ska granska. Den publik som i återkommande mätningar ger Sveriges Radio och dess medarbetare högt förtroende måste kunna lita på att vi inte låter våra journalistiska val utsättas för otillbörlig påverkan.

Journalistklubben har inga synpunkter på de personliga kvaliteterna hos vare sig Leijonborg eller Dreber, men vill påtala att Förvaltningsstiftelsen genom sina val tydligt visar att man inte tar Sveriges Radios uppdrag att vara en oberoende och självständig granskare på tillräckligt allvar.

Public serviceföretagens oberoende från partipolitiskt och intressepolitiskt inflytande måste stärkas. Därför vill Socialdemokraternas kulturtalesman Leif Pagrotsky att styrningen av SVT, SR och UR ses över och att vi får en bred, blocköverskridande överenskommelse om hur public service oberoende kan stärkas. Mångfald och oberoende inom massmedia är oerhört viktigt i en modern demokrati. Det gäller inte minst public service - radio och TV i allmänhetens tjänst - som ska ha en hög grad av oberoende från partipolitisk, intressepolitisk såväl som kommersiell påverkan. Det är viktigt för trovärdigheten inte minst för de som är satta att granska oss politiker, men också företag, lobbyorganisationer och andra säger Pagrotsky. Han vill att samtliga riksdagspartier samlas till breda samtal för att finna en långsiktigt hållbar blocköverskridande överenskommelse om styrningen av public service.

Partierna är i stort sett eniga om att det är dags för en översyn av vilka som ska sitta i styrelsen för den stiftelse som förvaltar ägandet av publicservicebolagen SVT, SR och UR - trots att det bara är några månader sedan den senaste ändringen. En rundringning P1 Medierna gjort visar att det kan bli ändring - och de flesta partier vill gå i riktning mot färre partipolitiker även i förvaltningsstiftelsens styrelse. Även Mats Johansson (m) vill ha en översyn av hur publicservicebolagens ledningar utses. Han är mycket tydlig: Förvaltningsstiftelsens styrelse ska inte längre fyllas med partipolitiker.

Centern, miljöpartiet och vänstern håller med moderaterna om behovet av översyn och att politikerna ska bort ur förvaltningsstiftelsens styrelse. Kristdemokraterna vill inte se någon översyn av lagreglerna, men vill däremot att partierna redan nu börjar utse andra än partipolitiker till stiftelsen. Ett parti sticker ut. Riksdagsman Christer Nylander (fp) i kulturutskottet säger att folkpartiet är nöjt med det system som nu finns och tycker att det behövs en koppling till de politiska partierna. Mats Johansson från moderaterna tycker tvärtom. Och partierna kan göra den ändringen även utan lagändringar enligt P1 Medierna.

Lars Ilshammar:

Ägarstiftelsens haveri - politikernas vänner och kollegor styr SR och UR

Valen av Agneta Dreber och Lars Leijonborg som ordförande för SR respektive UR visar att de ägarstiftelser som skulle minska politikernas inflytande över public service tvärtom har ökat politiseringen, skriver Lars Ilshammar i Medievärlden. Han skriver bl.a. att ordförandeposterna tilldelas fortfarande till gamla vänner och kollegor genom politisk kohandel vid hemliga möten i slutna rum. En sådan hantering kan enbart glädja de upphöjda själva och public services svurna fiender, som nu får vatten på sin kvarn. SR, UR och SVT är verkligen statsmedier som styrs direkt och indirekt av politiker. I andra länder finns det ett ord för den typen av ömsesidigt gynnande. Det börjar på k och brukar låta väldigt obehagligt i svenska öron. Den bedrövliga hanteringen av styrelsefrågorna visar att stiftelsens ledamöter inte är vuxna sin uppgift. Men den är också ett bevis för att hela idén om en politiskt tillsatt ägarstiftelse för länge sedan har överlevt sig själv. Det måste nu bli en uppgift för nästa regering, oavsett färg, att ta initiativ till en genomgripande översyn av principerna för tillsättning av stiftelsens ledamöter.

Ilshammar efterlyser ett genomskinligt nomineringsförfarande där kandidaterna får en chans att presentera sig själva för den allmänhet i vars tjänst public serviceföretagen ju säger sig arbeta.

Lars Ilshammar är historiker, journalist och chef för Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek i Stockholm. Han har tidigare varit styrelseledamot i SR och chefredaktör på Örebro-Kuriren. Läs hela hans debattartikel på <http://www.medievarlden.se/> <http://ilshammar.se/>

Kenya får ett eget UR

Presidenten har nu invigt landets digitala utbildnings-tv och en radiokanal vid Kenya Institute of Education (KIE) i Nairobi. KIE:s chef Mrs Lydia Nzomo berättar att kanalerna skall dygnet runt sända program som syftar till att berika och komplettera klassrumsundervisning på jämlika villkor för elever och studenter i hela Kenya.

Al Jazeera etablerar sig i Bosnien

International tv-nätverket Al Jazeera baserat i Qatar kommer att köpa radio- och tv-stationen Studio 99 i Sarajevo. Syftet är att inrätta ett regionalt center för Balkan. För 163.000 euro tar Al Jazeera över de radio- och tv-kanaler som Sarajevo kommun tidigare har tagit över i syfte att upprätta ett public servicebolag för staden. Studio 99 startade 1992 som en privatägd radiostation och blev känd för sitt multietniska och mångkulturella främjande under kriget 1992-95. 1994 startade man även tv. När det internationella ekonomiska stödet försvann i slutet av 90-talet klarade Studio 99 inte längre sin finansiering. (Balkan Insight)

Regeringen backar upp public service i Australien

Regeringen har utslutit att man skulle försvaga public servicesektorn för att lätta på trycket för krisdrabbade kommersiella medierna. Kommunikationsminister Stephen Conroy säger att man inte kommer att minska sin finansiering av ABC och Special Broadcasting Service. Medieföretag har kritiserat ABC:s utvidgningsplan som inkluderar en 24-timmars nyhetskanal och mer regionalt innehåll på nätet. *I do not share the view that the correct response to the pressures facing commercial media is to weaken the national broadcasters*, säger Conroy. (Asia-Pacific Broadcasting Union)

Finansieringen av finsk public service lades på is

Det är fortsättningsvis oklart hur Yles verksamhet ska finansieras i framtiden. Kommunikationsminister Suvi Lindén (Saml) har beslutat att reformen av Yles förvaltningsmodell och finansiering läggs på is. Regeringspartierna har enats om reformen av Yles förvaltning, men enligt Lindén är det parlamentariska stödet inte tillräckligt för att föra reformen vida-

re. Systemet med en medieavgift skulle vara orättvist för flera specialgrupper och man har inte hittat kompensationsmodeller som skulle ta hänsyn till alla. Lindén själv anser att den bästa lösningen skulle vara direkt budgetfinansiering. Kommunikationsministeriet fortsätter arbetet med Yle-reformen och målsättningen är att besluten fattas i samband med regeringsbildningen efter riksdagsvalet 2011. Regeringen har beslutat att Yle finansieras med tv-avgift fram till 2011.

Yles avgående vd Mikael Jungner beklagar kommunikationsministerns besked om att skjuta fram besluten om Yles förvaltning och finansieringsmodell. I år och nästa år fortsätter verksamheten som tidigare, men beslutet gör det svårt att leda Yle och förbereda sig för framtiden. Rent ut sagt är det dålig ägarpolitik, säger Jungner. Han kritiserar också kommunikationsministern för att ständigt ändra åsikt i frågan. Svenska Yles Programenhetschef Gunilla Ohls säger att hon tar emot beskedet som en överraskning. Enligt Ohls kommer Lindéns beslut att anstränga Yles ekonomi ytterligare.

Marit Ingves, som är intressebevakare vid Europeiska radio och televisionunionens kontor i Bryssel sade i en intervju åt Svenska Yle att budgetfinansiering medför en risk för att penningströmmarna varierar enligt politiska behov. Det kan leda till en årlig armbrytning om pengar och problem med en långsiktig planering.

Lindéns regeringskollega försvarsminister Jyri Häkämies (Saml), som i regeringen ansvarar för statsbolagen, avvisar en finansiering av Yle med budgetmedel. I det rådande ekonomiska läget är det orealistiskt att årligen anslå 500 miljoner euro för Yle, sade Häkämies. Han påpekar att detta skulle innebära höjda skatter eller nedskärningar. (YLE)

Public service på Internet, bussar och tåg kritiserar

Kampen mellan public service-bolag och privata aktörer på mediemarknaden fortsätter. Danska tidningshus anklagar nu Danmarks Radio för att snuva dem på inkomstkällor på den öppna marknaden. I fokus för debatten står den nya tv-kanal som kommer att sända nyheter och reklam på många av Danmarks

bussar och tåg. Danmarks Radio kommer att leverera nyheterna till tjänsten. Kritikerna menar att det innebär att DR ger sig in på en marknad där privata aktörer nu förlorat en chans på inkomster. *Gränsen för hur stort public service ska vara har överskridits. Det snedvrider konkurrensen när DR, med licenspengar, levererar ett innehåll gratis som marknaden annars kunde ha levererat själv*, säger Anders Kronborg på Metro International till tidningen Politiken.

DR har sedan i augusti förra året rätt att publicera sitt material på skärmar i det offentliga rummet. DR förbinder sig samtidigt att säkerställa att materialet kontrollerats fullt ut av en redaktion på bolaget. Kritikerna anser att reglerna kring vad DR får eller inte får göra är otillräckliga.

Det kritikerna vill se påminner om den svenska regeringens förslag till nya regler för nya public service-tjänster. Regeringen vill att public servicebolagen (SVT, SR och UR) ska anmäla i förväg om de planerar några nya tjänster. Sedan ska det undersökas vilket behov tjänsterna fyller och hur de kan påverka övriga aktörer på mediemarknaden - i klarspråk: snedvridda konkurrensen. Nyligen blev frågan åter aktuell i samband med att Sveriges Radio presenterade sin nya hemsida. Tidningsutgivarna gick ut och kritiserade satsningen och menade att nyhetsavdelningarna på sverigesradio.se och svt.se kommit att bli "farliga" konkurrenter för privatägda tidningars sajter. Från public servicebolagen har kritiken ofta mötts av konstaterandet att man måste finnas på de platser som publiken finns. Och publiken finns i allt högre utsträckning på nätet. (SVT Kulturnyheterna)

Förslag om förenklad radio- och tv-lag

Regeringen har nu lagt fram propositionen om ny radio- och tv-lag med förslag att modernisera och förenkla lagstiftningen i samband med att Sverige genomför EU-direktivet om audiovisuella tjänster. I beslutet ingår även lagförslag för att öka tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning, genom att tv-sändningar och beställ-tv i högre grad görs tillgängliga genom textning, tolkning eller liknande. *Den nya radio- och tv-lagen bygger på ett flertal utredningar. Syftet är att förenkla regelverket för radio och tv-företag och göra*

lagen mer strukturerad och överskådlig, säger kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth.

Tillståndperioderna blir åttaåriga för den kommersiella radion, innehållskraven försvinner och företagen får därmed ökade möjligheter till sponsringsintäkter. Vid de nuvarande tillståndperiodernas slut kommer alla tillstånd att utlysas på nytt och fördelas genom ett slutet anbudsförfarande. Propositionen föreslår även regler för hur digitalradiotillstånd ska fördelas, vilket innebär att förutsättningar för en marknadsdriven utveckling av de digitala radiosändningarna har skapats. Närradioorganisationerna föreslås få större möjlighet att sända material som inte producerats direkt för den egna verksamheten samt möjlighet att sända över större områden, vilket sägs skapa bättre möjligheter till utveckling. Propositionen föreslår förenklade och tydligare reklamregler samt en större valfrihet för tv-företagen i placeringen av reklamavbrott och sponsringsmeddelanden, förutsatt att de inte skadar programmets integritet och värde. Fortsatt gäller inskränkningar vid reklam riktad till barn.

Nya regler kommer införas i lagen för beställ-tv för att öka rättssäkerheten och förutsägbarheten för nya tjänsteleverantörer. Nya regler gör det också möjligt att under ordnade former använda nya reklamtekniker och produktplacering. De icke-kommersiella kabelsändarorganisationerna (öppna kanalerna) får lagstadgad kostnadsfri distribution såväl i analoga som digitala kabelnät samt via bredbands-tv.

Den tekniska utvecklingen och det nya regelverket innebär också en förändring av myndighetsstrukturen. Trots lagrådets invändningar föreslås att Radio- och TV-verket och Granskningsnämnden för radio och tv slås ihop till *Myndigheten för radio och tv*. Förändringarna föreslås träda i kraft 1 augusti 2010. *Den nya myndigheten kan få en större tyngd när det gäller att samla kompetens inom medieområdet*, säger Radio- och tv-verkets ställföreträdande generaldirektör Peter Schierbeck till Affärsvärlden. Han tror att den nya myndighetsstrukturen ska göra jobbet än mer omväxlande. Resurser kan frigöras från administration och mer tid kan läggas på strategiskt arbete. Men på kort sikt tror han inte att det

kommer bli några särskilt dramatiska förändringar. Även i en sammanslagen myndighet blir det viktigt att skilja på tillståndsgivning och granskning.

Utan att dra till med någon överdrift kan man säga att medievärlden är ett område där förändringstakten är hög och där lagstiftningen hela tiden ligger steget efter. Nu handlar mediepolitik mera om följsamhet, att skapa förutsättningar för programbolagen att få sända sina kanaler på ett schyst sätt så att mesta möjliga mångfald uppstår. Enligt Schierbeck är statens fokus för tv-sändningar i dag en rättvis tilldelning av tillstånden för att sända i det digitala marknätet. *För den marksända teven krävs det fortfarande tillstånd, men det finns inga krav på tillstånd för att sända via kabelnätet eller över satellit. Inte heller när det gäller ip-tv eller webb-tv, där handlar det om att man ska registrera sig och att man ska berätta för oss att man finns.*

Men det är en krympande andel av allt tv-tittande som är en fråga för Radio- och tv-verket. Endast en fjärdel av Sveriges hushåll ser på tv via marknätet. Cirka hälften har någon form av kabel-tv och den resterande fjärdedelen har en parabolantenn som tar emot tv-sändningar som distribueras via satellit. Och i framtiden talar mycket för att sändningar via bredband kommer att öka, menar Schierbeck, som dock ser den begränsade överföringskapaciteten och högre kostnader för konsumenterna som hinder för en explosionsartad utveckling av tv via bredband. En stor nyhet med den nya Radio- och tv-lagen är rikssänd kommersiell radio (se vidare avdelningen Radio). Läs hela intervjun med Peter Schierbeck på <http://www.affarsvarlden.se/>

television

Tv-nyheter enbart som underhållning

Los Angeles budgetkris var första nyhet på lokala tv-nyheter endast tre av 100 sändningar. Av en nyhetshalvtimme på en lokal tv-station i Los Angeles fick kommunala frågor (som budgeten, polis, utbildning, uppsägningar, nya bestämmelser, röstningsprocedurer,

personaländringar, hälsovård, transportfrågor och immigration) 22 sekunder (!). Men nyheter om brott fick sju gånger mer; i genomsnitt 2:50 minuter. Sport och väder fick mest av nyhetsutrymmet; 3:36. S.k. soft news (livsstil, udda händelser och diverse lätt av mindre betydelse) fick 2:26. Noteras också att bevakningen av näringsliv och ekonomi i Los Angeles fick 29 sekunder.

Största delen av halvtimmen tog inte oväntat reklamen; 8:25 och teasers (reklam för egna program) 2:10. Vid undersökningsperioden inträffade de stora skogsbränderna omkring LA liksom stora avbrott i vattenförsörjningen. Trots detta konstateras att det genomsnittliga utrymmet som gavs medborgarna väsentlig information endast uppgick till 4 minuter av en nyhetshalvtimme. (USC Annenberg Norman Lear Centertainment)

Vägsparrar för tv-avgiften

Zimbabwe Broadcasting Corporation som står på randen till konkurs har börjat kräva lyssnare och tittare på tv-avgiften vid vägsparrar. ZBC kontrollerar här att folk har giltiga licenser och liksom även att de som är med i radio- och tv-bolagets olika tävlingar har licens. ZBC har förlorade sin publik till satellit-tv och radiostationer i exil eftersom programutbudet är så vinklat och dåligt. (Radio VOP)

Premiär för timeshift-mätningar

Efter tre års förberedelser lanserar MMS nu mätningar för tidsförskjutet tv-tittande. De första siffrorna där tittandet via hårddiskbox, videospelare eller on demand-tjänster inkluderades har presenterats. *De innehåller timeshift på gårdagens sändningar. Det är också då den största delen av timeshift-tittandet sker, säger MMS vd Pontus Bergdahl. MMS mäter tittandet sju dagar efter att programmet sänts i traditionell tv. Men på slutet är tittandet litet. 50 procent sker första dagen, runt 25 procent den andra och sedan sjunker det kraftigt, säger han. Timeshift-tittandet har hittills ökat tv-tittandet med runt 1,5 procent. Vi hade trott på lite mer än 1,5 procent. Men hårddiskpelarna har inte blivit den succén vi trott och kanske har kanalernas play-tjänster till viss del*

ersatt behovet av timestift, säger Bergdahl. Ungefär hälften av reklamen spolats bort vilket skulle ge en 0,75-procentig ökning av reklamkanalernas lager (Dagens Media)

Kulturminister kritiserar public service

DR och TV 2 skall inte vara så rädda för låga tittarandelar att de inte vägar sända det som var meningen med public service säger den nye danske kulturministern Per Stig Møller (Kons.). Han ifrågasätter nyhetsurvalet t.ex. hur huvudnyheten på 7-10 min i en sändning kan vara att sex personer går över från Bandidos till Hells Angels i Aalborg, medan världen brinner. Han påpekar att det inte är hans uppgift att redigera nyheterna men att bildningsnivån är för låg. Det bör vara en bildningsuppgift att ge befolkningen kunskap och upplysning, men det tycker han personligen inte att huvudkanalerna gör. *For politikerne må bare acceptere, at nogle programmer ikke har så høje seertal, men de er vigtige som public service.*

Socialdemokraternas kulturtalesman Mogens Jensen, ger kulturministern rätt i kritiken. *I mit parti vil vi gerne styrke kvaliteten i nyhedsdækningen, og derfor ønsker vi, at en opprioritering kommer til at indgå i de kommende medieforhandlinger.* (TV-Nyt)

Medborgarjournalistik i regional-tv

Tittarna skall nu själv medverka att spela in tv-inslag. Danska TV Syd startar projektet 'Seerne Viser' där tio tittare får börja med sex timmars videoutbildning. De tio väljs ut utifrån vilka berättelser de kan tänka sig visa på TV Syd. *Det er 25 år siden, vi blev til som syd- og sønderjydernes egen tv-station, men i mellemtiden har den teknologiske udvikling gjort videoteknik til hver mands eje. Derfor vil vi gerne forsøge at inddrage seerne mere direkte med deres egne videoer,* säger administrativa chefen Hans Egon Lorenzen. Ca en av fem hushåll har idag en digital videokamera och många har dessutom hela tiden en mobiltelefon med videomöjlighet. TV Syd vill finna ut om detta är en potential som kan utvecklas mot nya former av tv. Om tittarkurserna går bra är TV Syd berett att bjuda in fler tittare på skolbänken i höst. TV Syds stödförening har anslagit DEK 600.000 kr til projektet.

Fakta om TV Syd

Danska TV2 finansieras genom reklam, men den regionala verksamheten genom tv-avgiften. TV Syd är en av åtta regionala tv-stationer i TV2-familjen, men till skillnad mot de övriga stationerna drivs TV Syd som ett självständigt bolag, som ägs av en självägande stiftelse oavhängig politiska och ekonomiska intressen.

Medieverksamheten täcker södra Jylland och även tyska Sydschleswigen där det bor en dansktalande minoritet. TV Syd har en särskild publikförankring genom ett representantskap på 100 aktiva tittare som väljs vartannat år. Medlemmarna representerar olika föreningar och organisationer i täckningsområdet. Representantskapet diskuterar fortlöpande programinnehållet och beslutar även om TV Syds programförklaring.

TV Syd har tidigare främst varit ett regionalt nyhetsfönster i TV2 i det analoga marknätet. Efter digitaliseringen finns nu även TV Syd Plus varje dag 20-21 i den kanal som främst används för regionala och nationella öppna kanaler.

<http://www.tvsyd.dk/>

Avkommersialisering av norsk public service

- Reklam på NRK:s nätsidor upphör

Det norska publicservicebolaget NRK upphör med reklam på sina nätsidor. Hittills har NRK har sålt reklamutrymme på nätsidorna för ca 20 NEK 20 milj men bolagets styrelse har beslutat att upphöra med annonseringen under loppet av det här året. Bakom beslutet ligger NRK:s deklaration att produktionen på webben och andra nya medier är en del av public service-uppdraget, och därför kan inte utomstående reklambanners tillåtas. NRK.no och nett-TV hör till bolagets kärnutbud och måste omfattas av de principer som gäller övrig public serviceverksamhet, konstaterar styrelsen. (yle.fi)

- Krav på slut med sponsring

Reklamkanalen TV 2 kräver att NRK slutar sälja sponsringsskyltar. *Vi mener absolutt at NRK bør kvitte seg med sponsorplakatene på TV også, ikke bare reklamen på nett. Omfattende sponsing på en lisensfinansiert kanal er en selvmotsigelse,* säger TV2:s kommunikations-

direktör, Rune Indrøy. NRK beräknas tjäna NEK 45-50 miljoner på sponsringen i år. (Kampanje)

Hembygdsförening protesterar mot public service

Sveriges Television vill inte visa filmen om Krokstorps lanthandel och lanthandlarparet Ulla och Åke Aghamn. Nu ställer sig Essunga hembygdsförening i spetsen för en protestaktion mot public service-kanalen. I skrivelsen till programansvariga på SVT berättar föreningen att filmen om Krokstorps lanthandel hittills setts av över 5.000 personer bara i regionen runt västgötakommunen. Filmen producerades av välkände Stefan Quinth, Vedum, som tidigare gjort flera filmer för tv. *Jag tror vi representerar många människor runt om i landet som börjar bli mycket trötta på Sveriges Televisions avsaknad av goda och trevliga dokumentärfilmer om vanliga, jordnära människor*, skriver föreningen. *Motivet till att inte köpa in filmen för visning i SVT är att de inte har pengar. De har gått till OS och prinsessbröllopen*, säger Kerstin Andersson från hembygdsföreningens styrelse. (Nya Lidköpings-Tidningen)

Möjlighet att söka tillstånd för marksänd tv

I dag har 39 nationella och fem lokala/regionala kanaler tillstånd att sända i svenska marknätet förutom SVT/UR. Nu går det att senast 26 april hos Radio- och TV-verket söka nya tillstånd för att sända tv i marknätet. Det kostar 30.000 kr att ansöka. Nytt denna gång är möjligheten att få tillstånd för hd-tv. Det går att söka tillstånd för nationella, regionala och lokala sändningar. Radio- och TV-verket har tagit fram en strategi för tillståndsgivningen för marksänd tv. Man vill att frekvensutrymmet för tv ska användas så effektivt som möjligt och att det därför är nödvändigt att stegvis gå över till nya, effektivare utsändnings- och komprimeringstekniker i marknätet.

Mer information om de nya tillstånden finns på <http://www.rtv.se/>

Kanalen som inte vill slösa vår tid

Finska Yle:s kultur-, vetenskaps- och utbildningskanal Yle Teema är en kanal som produceras av ett team bestående av åtta kvinnor. Det här har blivit till ett stående skämt där

man presenterar sig som "kanalen som görs av kvinnor för män". Vad tittarsiffrorna beträffar är det en sanning med modifikation. Även om andelen manliga tittare är hög jämfört med många andra tv-kanaler, är fördelningen mellan manliga och kvinnliga tittare jämn.

Yle Teema är en kanal som har förändrats en del sedan starten i augusti 2001. I början var den en faktainriktad bildningskanal bestående av diskussions- och magasinprogram. Förutom filmklassiker sändes ingen fiktion. Populärkulturen och tematänkandet är något som kommit till under åren. Kanalchefen Ulla Martikainen-Florath medger att utbudet inte var så attraktivt i början. *Vår roll som kulturkanal handlar numera snarare om att ge tittarna kulturupplevelser än om att rapportera, definierar hon. Som kulturkanal vill vi också vara aktörer, till exempel genom att sommartid åka ut till festivaler. Vi vill inte bara reflektera utan aktivt producera och vara delaktiga i kulturlivet*, förklarar Ritva Leino, programchef med ansvar för kultur. *Vårt löfte till publiken är att inte slösa med dess tid. Det försöker jag alltid tänka på*, tillägger programchef Riitta Jalonen med vetenskap och utbildning som ansvarsområden.

Vid sidan av ett digert musikutbud, där närmast alla musikgenrer finns representerade, ryggas kanalen inte för mer folkliga satsningar i realitygenren. Teema var de facto den av Yles kanaler som först visade inhemsk reality år 2004 med serien Tähtäimessä maraton om förberedelserna inför ett maratonlopp. Martikainen-Florath ser inget fel med genren i sig. *Reality som form har kommit för att stanna, det är på sätt och vis en vidareutveckling av dokumentären*.

Ovisshet om framtiden råder sedan Yles ledning i höstas meddelade att man i framtiden kanske bara har råd med tre kanaler. *Vi har varit oroliga och vi är fortfarande oroliga. Det hela kom dessutom överrumplande eftersom 2009 var något av ett drömmår för oss. Det hade varit lättare att förstå om det hade gått dåligt för oss*, säger Martikainen-Florath. Det

hon syftar på är att Yle Teema enligt en mätning var det mest uppskattade varumärket bland tv-kanaler i Finland i fjol. Det har sparats en hel del på Yle under åren, inbesparingar som också drabbat Yle Teema, men enligt kanalchefen är läget under kontroll. *Teema har alltid haft lite pengar, men vi har alltid varit uppfinningsrika i hur vi använder dem för att få det lilla att verka större*, säger hon. (Hufvudstadsbladet)
Läs hela reportaget på <http://www.hbl.fi/>

Nytt om Öppna Kanaler i Sverige:

Ny ordförande för Öppna Kanalen i Växjö

Vid sitt årsmöte valde föreningen Öppna Kanalen i Växjö Annika Stacke till ny ordförande. Hon är präst i Lamnhult och även aktiv politiker (fp). Hon driver ett nystartat produktionsbolag Stacke Media tillsammans med sina sönder.
www.oppnakanalenvaxjo.se

Riksförbundet för Öppna Kanaler flyttar

Riksförbundet Öppna Kanaler har nu flyttat från Malmö till Växjö. Ny adress till kansliet är Kronobergsgatan 8, 352 33 Växjö
info@oppnakanalen.se
www.oppnakanalen.se
tel. 0470 - 322 600

Riksförbundets medlemmar är f.n. de öppna kanalerna i Eskilstuna, Gävle, Göteborg, Jönköping, Lund, Malmö, Skövde, Stockholm, Södertälje, Uddevalla, Västerås, Växjö och Örnsköldsvik.

radio

Kommersiell radio i Sverige:

- Fler FM-frekvenser för kommersiell radio

Regeringen uppdrar åt Radio- och TV-verket att i samverkan med Post- och telestyrelsen tillgängliggöra fler sändningsområden för analog kommersiell radio på FM-bandet. Avsikten är att skapa förutsättningar för utlysning av nya tillstånd för kommersiell radio senast under september 2010. Utförandet av uppdraget ska inte kräva omplanering av befintlig frekvensanvändning. Nuvarande tillståndsinnehavare ska kunna fortsätta att bedriva sänd-

ningar på samma sätt som i dag även efter det att eventuellt nya sändningsområden tagits i bruk. Enligt tidigare utredning står det klart att det varken i storstadsområdena, längs västkusten eller i Mälardalen finns möjligheter till utökade radiosändningar eftersom frekvensanvändningen är mer intensiv i de områdena. Däremot skulle det vara möjligt att etablera nya sändningsområden i vissa områden i inlandet. Uppdraget skall vara klart senast 31 augusti 2010.

- Rikssänd kommersiell digitalradio?

En nyhet med den nya Radio- och tv-lagen är rikssänd kommersiell radio. Dagens reklamradio har bara tillstånd och möjlighet att sända inom ett visst begränsat geografiskt område. Och eftersom det hittills bara varit Sveriges Radio som haft tillgång till frekvenser för radiosändningar över hela riket kan man faktiskt med fog hävda att public service-monopolet består för radion i Sverige. Tf generaldirektören för Radio- och tv-verket Peter Schierbeck hoppas att det ska bli ett intresse för att söka de nya radiotillstånden. Men att tillstånden gäller för digitala sändningar innebär att trycket av ansökningar kan bli lågt. Problemet är att det helt enkelt inte finns radioapparater att köpa som klarar av att ta emot de digitala sändningarna. *Vi kan ge ett stort antal tillstånd, upp mot 20–30 rikssända kanaler. Men man får väl se hur många som faktiskt söker. Det kan ju bli så att alla som söker får*, säger han.

Branschen är bränd av tidigare misslyckande försök att ersätta den analoga sändningstekniken för radio. Sveriges Radios numera nedlagda DAB-satsning var ett monumentalt fiasco som kostade skattebetalarna hundratals miljoner kronor. Sveriges kommersiella radio-kanaler gick så sent som i december ut i en gemensam protest mot nivåerna på de koncessionsavgifter som kanalerna betalar. Samtliga kommersiella radiostationer och nätverk tystnade under en timme. Inför valet 2006 lovade Fredrik Reinfeldt att säkra den kommersiella radions fortlevnad och regeringens utredning Kommersiell radio – nya sändningsmöjligheter slog fast att avgifterna borde sänkas drastiskt i den nya Radio- och tv-lagen. Några sådana förändringar syns dock inte till i den nu beslutade lagen. Anna Berggren, vd för

MTG Radio, är en av alla som uttalat sig i frågan. *Nu backar regeringen på sitt löfte och låter oss dras med denna straffskatt på obestämd framtid. Det betyder en oviss framtid för många radiostationer runt om i landet.* (Affärsvärlden)

Slut för världsradio.

Radio Sweden lämnar etern

Sveriges Radios utbud på invandrarspråk kommer hösten 2010 att förändras så att resurserna koncentreras till färre språk än tidigare. Det är resultatet av den senaste översynen av SR Internationals utbud. *Jag vill förstärka kvalitet och kompetens på bland annat arabiskan, som ju är det största språket för nyanlända till Sverige. Det är viktigt att stärka sändningarna för de lyssnargrupper som bäst behöver det, t ex somalierna. Dessutom vill jag lyfta fram minoritetsspråket romani, som inom kort får dagliga nyhets-sändningar,* säger Ingemar Löfgren, redaktionschef för SR International. Den nuvarande översynen leder till att SR kommer att sända på följande språk: finska, tornedalsfinska, samiska, romani, engelska, arabiska, somaliska, persiska, kurdiska, tyska och ryska.

SR:s sändningar på kort- och mellanvåg kommer också att upphöra. *Vi måste finnas där publiken finns och idag finns vår publik i omvärlden på webben. Det känns inte längre relevant att sända via kort- och mellanvåg. Det är varken ekonomiskt försvarbart eller publicistiskt motiverat. Nu kan pengarna styras dit där behoven finns,* säger programdirektör Björn Löfdahl.

Radiostationer förbjuds spela musik

En fundamentalistisk islamisk grupp, Hezb al-Islam, har gett radiostationerna i den somaliska huvudstaden Mogadishu ett tiodagars ultimatum att sluta spela all sorts musik. Annars hotar straff grundade på sharialagarna. (AFP)

Sjätte FM-kanalen nu utlyst i Danmark

Radio- og tv-nævnet har utlyst ett åttaårigt sändningstillstånd för FM6 den sjätte FM-kanalen, som består två sändare på östra Jylland samt 1/4 av DAB i det andra kanalknipet. Detta var ursprungligen den licens som Talpa Radio vann vid en auktion 2003 och som användes för Radio 100FM. Licensen kostade DEK 22,5 miljoner per år och 2006 knäcktes Talpa. Denna gång utgår ingen fast avgift utan

först vid en årlig omsättning på minst 75 miljoner inträder en variabel avgift som börjar på fem procent av omsättningen.

En skönhetstävlan avgör vem som får licensen, men någon programprofil är inte bestämd på förhand. Medan det såldes blir närmast gratis för FM6 så kostar det fortsatt DEK 23 milj per år för NOVAfm att sända FM5. SBS Radio överväger att driva ett ersättningsmål mot danska staten om inte FM& utlyses utan koncessionsavgift. Men helt gratis blir det trots inte på FM&. Vinnaren förpliktigas att sända även DAB vilket kostar ca 5,5 miljoner extra per år. (Radionyt DK)

0010011100011001111000011001011101

Mexico väljer amerikansk digitalradio

IBOC - HD Radio in-band on-channel – blir det digitalradiosystem som Mexico väljer. Skälet är enligt radiomyndigheten att det är det enklaste sättet för en radiostation att kunna behålla sin analoga signal samtidigt som man kan sända även digitalt på mellanvåg och FM. Mexico har även prövat och utvärderat Eureka-147 DAB och DRM dock utan något öppna forum och formella diskussioner.

God start för DAB+ i Australien

Ett halvår efter lanseringen av DAB+ har det sålts ca 100.000 mottagare för DAB+ och lyssningen utgör 1,6 % av all radiolyssning (1,2 % på nätet och den stora delen sker på mellanvåg och FM). Nielsen mäter antalet lyssnare på DAB+ till 449.000 personer. Lyssningen som sker på stationer som enbart sänder på DAB+ är svag. 80 % av DAB+ lyssningen sker på radiostationer som sedan tidigare är tillgängliga på mellanvåg och FM. 71 % av ägarna till DAB+ mottagare anger att ljudkvaliteten var främsta orsaken till att man köpte en sådan. (Radionyt DK)

Politiker kräver tydlighet om digitalisering

Kommunikationskommittén i brittiska överhuset säger att det behövs en plan för när och hur man skall skrota FM-radion och en finansiering som hjälper fattigt folk att kunna växla över till digital radio. Annars riskerar man möta ett stort motstånd hos allmänheten. Kommittén menar att det råder "public confusion and industry uncertainty" inför digitalise-

ringen. Man räknar med att det kommer att finnas så mycket som 100 miljoner mottagare som inte behövs när en nedsläckning av FM sker. Men många kommer att behålla sina mottagare för att kunna fortsätta lyssna på lokala kommersiella radiostationer och på community radio (närradio) som också ökar i antal när nationella stationer flyttar till digitalt. Man befarar att många konsumenter kommer att bli förgäde när de uppmanas skrota sina perfekt fungerande FM-mottagare. Med nuvarande utveckling bedöms en nedsläckning 2015 bli alltför tidiglagd eftersom det är tveksamt att minst hälften av radiolyssnande då sker digitalt. (MediaGuardian)

Närradio testar digitalradio

Radio Lidingö, är den andra närradiostationen som deltar i en branschgemensam digitalradiopilot. Sedan tidigare finns också Studentradion 98,9 i Uppsala med. *Vi ser fram emot att få vara med och testa och utvärdera framtidens radioteknik*, säger Folke Lehre, vice ordförande på Radio Lidingö. *Med den digitala radion finns inte längre några tekniska hinder för att starta regionalt nedbrytbara Öppna Kanaler. Det skulle innebära att utbudet från närradion ges möjlighet att nå fler lyssnare än idag*, säger Lars-Erik Backström, ordförande i Närradions Riksorganisation. Digitalradiopiloten är ett samarbete mellan Teracom och programbolagen, vilka ges möjligheter att utvärdera teknik, innehåll och mottagning. Man sänder med DAB+ i det digitala testnätet regionalt i området Stockholm-Gävle. SR deltar med fyra kanaler och kommersiell radio som annars sänder på FM eller webben finns också med.

Norska DAB-problem

Ett program som sänds både i DAB och på FM hörs inte samtidigt hos lyssnaren. Tidsförskjutningen med DAB är ca två sekunder. En norrman köpte därför DAB-mottagare till alla sina rum hemma för att kunna gå runt och följa samma radioprogram. Men det gick inte eftersom signalerna inte var synkrona. Tal hörs som en gröt och musik hörs med eko. Norska radiolyssnare frågar sig om man kan kalla DAB för en radiostandard-. Kulturministeriet får många klagomål om detta inte minst sedan NRK Alltid Klassisk togs bort från FM-bandet och blev en enbart DAB-kanal. DAB-mottagare har olika signalbehandling och

är därför inte synkrona med varandra. En lyssnare anser det är NRK:s ansvar att se till att DAB-mottagare som säljs i Norge utrustas med samma dekoder så ljudet blir synkront. (RadioAssistant.com via Radionyt DK)

Kulturministern försenar fransk digitalradio

Den franska kulturministern Frédéric Mitterrand vill skjuta upp lanseringen av digitalradio i Frankrike. Han säger att digitalradion inte är en prioriterad fråga. Därmed går han emot mediemyndigheten CSA-s planer på en snabb digitalisering av radion i Frankrike. Det innebär dessutom att han har bytt åsikt sedan i september, då han stödde CSA-s linje. Jag konstaterar att satsningen kräver omfattande resurser, att ett antal aktörer är motståndare medan CSA är starka förespråkare, säger Mitterrand. Frankrike har, som enda land i Europa, valt DMB Audio som standard för digitalradion. DMB Audio ingår liksom DAB och DAB+ i den europeiska standardfamiljen Eureka 147. Men den franska lösningen kräver nya mottagare och ger plats för färre radiokanaler än om man hade valt DAB+. Valet av DMB Audio har kritiserats av många mindre radiostationer i Frankrike, som menar att tekniken är dyrare och mindre effektiv än DAB+. Organisationen Bureau de la Radio har krävt ett moratorium, vilket skulle ge mer tid till diskussion. (Radionytt)

Brasilien och Indien kan bli genombrottet för DRM

Massmarknader i Brasilien och Indien kan bli genombrott för DRM Inom kort kommer ett beslut om vilken digitalradiostandard Brasilien väljer. Tills nyligen pekade allt på att amerikanska HD Radio var favoriten, men det finns tecken på att intresset för det europeiska systemet DRM ökat. Sker detta öppnas en stor marknad eftersom landet har 190 miljoner invånare vilket stimulerar tillverkning av mottagare. Detta är f.n. DRM-systemets största uppfartsbacke just nu. Till skillnad mot HD Radio, som innebär årlig licensavgift till iBiquity Digital Corporation, är DRM ett öppet och licensfritt system.

All India Radio (AIR) valde DRM förra året och har ambitiösa planer på att redan 2013 sända med DRM över hela sitt nät som består 149 mellanvägs-, 54 kortvägs- och 171 FM-sändare

med inriktning på en analog nedsläckning 2015. Enligt en artikel i DXers Guide menar AIR att *the most important issues shall be to make available DRM receivers at affordable cost to the vast masses of India. It is expected that receiver manufacturers in India and abroad shall address this issue as DRM is progressively implemented in the next five years.* (Comunica.org)

DRM-radio lämpligt för Ryssland

Regeringen har godkänt inriktningen mot att använda DRM i landet och kommer att inom två år utforma en nationell standard. Voice of Russia har sänt på kortvåg med DRM över Europa sedan 2003. (Voice of Russia via Media Network)

Klart för femte

kommersiella radionätet i Saudiarabien

Shams Radio Consortium fick kungadömet femte FM-licens genomhögsta bud på 60 miljoner riyal (SEK 116 milj). Staten har fått in totalt 331.5m riyals (SEK 638 miljoner) för de fem licenserna. Nätverken börjar sända i Riyadh, Jeddah och Dammam om ett halvår. Senare kommer de att täcka 160 städer i kungadömet. (BBC Monitoring)

Indonesien försöker stoppa Falun Gong radio

Myndigheterna har stängt Radio Erabaru, som har förbindelser med den spirituella rörelsen Falun Gong, som är förbjuden i Kina. Man har vägrat förnya licensen från 2007 och har nu också beslagtagit radiostationens utrustning. Radio Erabaru har sänt på indonesiska och kinesiska från ön Batam. Radiostationen säger att man stängs efter klagomål från Kina. Regeringen säger dock att man stänger stationen p.g.a. av brist på frekvenser. Radio Erabaru kommer dock att göra motstånd och har redan återkommit i etern efter att ha startat en reservsändare. (RNW News)

Reportage:

UPF och Sveriges bästa närradio

Utrikespolitiska föreningen i Lund bildades 1935 för att bedriva opolitisk informations- och studieverksamhet om internationella frågor. Nutidsfrågor och global politik har alltid stått i centrum för. Nu bubblar 75-årsjubilarerna nästan över av all aktivitet. Med 500 medlemmar hinner UPF med det mesta, från prisbelönt radio till diplomatkontakter.

Utrikespolitiska Föreningens

RadioUPF.se

Genom sitt stora medlemsantal fördelade på sju utskott kan UPF angripa globala nutidsfrågor från många olika håll. Ett mycket aktivt utskott är Radio UPF som sänder varje onsdag eftermiddag och utsågs av Radioakademien till Sveriges bästa närradio två år i rad, 2006 och 2007. *Det var ju några år sedan nu och de var ju duktiga. Vi ska försöka nå dit igen,* säger Thomas Grüneberger, som ansvarar för Radio UPF:s redaktion tillsammans med Azar Akbarian. Temat för dagens sändning är Europas internationella självbild. Programmet har förberetts under en och en halv vecka och nu ska resultatet ut i etern. Dagens tekniker Dimitri Lennartsson tar kommandot. Han signalerar åt programledarna Joakim Petersson och Anna Bernstad att ta på sig hörlurarna och plocka upp manuskripten. Tystnad. Martin Luther Kings och Carl Bildts röster blandas i jingeln. (Lundagård)

Läs hela reportaget om UPF på <http://www.lundagard.se/>

allmänt

BBC skjuter upp nätlanseringar

BBC har skjutit upp lanseringen av nya mobilapplikationer som levererar nyheter och sport gratis till iPhone och liknande. Detta efter att tidningarna genom Newspaper Publishers Association har uttryckt oro inför direkt konkurrens. *It is vital that these proposals are scrutinised properly to avoid any adverse impact on commercial media organisations,* säger NPA:s chef David Newell. Omfattningen av det innehåll BBC redan erbjuder gratis på nätet har gjort att tidningar inte vågat försöka ta betalt för sitt innehåll på nätet. (Reuters)

Tidningar tar betalt på nätet

Som sedan länge aviserats av Rupert Murdoch kommer man att nu ta betalt för nätupplagorna. Från juni kommer News International prestatidningar Times and Sunday Times debitera nätläsare 1 pund för tillgång till båda nät-tidningarna ett dygn eller 2 pund för en vecka.

Prenumeranter på pappersupplagan får gratis tillgång till nättidningen. Samma väg förväntas koncernens andra brittiska dagstidningar Sun och News of the World troligen att gå.

Domstol: Fildelning är lagligt

Ett rättegångsfall i Spanien har väckt uppmärksamhet då en domare bestämde att det inte är olagligt med fildelning så länge det inte görs i kommersiella syften. Fallet gäller webbplatsen elrincondejesus.com som anklagats för att bryta mot upphovsrättslagen av den spanska organisationen Sociedad General de Autores y Editores. SGAE har försökt få elrincondejesus.com avstängd då den länkar till andra sajter som erbjuder upphovsrättsskyddat material för gratis nedladdning. Domaren Raul N. García Orejudo anser att fildelningsnätverk inte bryter mot upphovsrättslagen och nu har elrincondejesus.com frikännts helt från att ha sysslat med något olagligt. Enligt domaren så är länkar till andra webbplatser inte detsamma som distribution av upphovsrättsskyddat material. *Länkar är en fundamental del av internet och mängder av webbplatser såsom Google erbjuder länkar på ett sätt som SGAE försöker förbjuda*, säger García Orejudo. Beslutet grundades på att ägaren av elrincondejesus.com inte gjort någon vinst på sina länkar och har därför inte bedrivit en kommersiell verksamhet som skott sig på andras verk. (IDG.se)

Sverigedemokrater skrämmer bort annonsörer

Drygt 60 procent av företagen kan tänka sig att ha tv-reklam i samma block som riksdagspartierna. Inställningen till Sverigedemokraterna och Piratpartiet är betydligt mer negativ. Sveriges Annonsörer, har frågat medlemmarnas marknadschefer hur de ställer sig till tv-spottar i anslutning till de politiska partiernas. För riksdagspartierna är resultatet jämnt: drygt sex av tio marknadschefer kan tänka sig att ligga i samma reklamblock, medan 16-18 procent inte vill det. Antalet jasvar sjunker något när det gäller att ligga i direkt anslutning till reklamblock med politik.

Anders Ericson vd på Sveriges Annonsörer är förvånad över tv-annonsörernas hållning. Två partier sticker av rejält i undersökningen. 63 procent av företagen har inget emot att ligga ihop med Moderaterna eller Socialdemokra-

terna, men för Piratpartiet (pp) är siffran bara 42 procent och för Sverigedemokraterna (sd) 33 procent. 49 procent av marknadscheferna vill inte alls hamna nära sd. *Framför allt sd betraktas inte som salongsfärdigt. Det är väl rätt få som berättar på en middag att de tänker rösta på dem. Piratpartiets siffror kan bero på att varumärkesfrågor och upphovsrätt ligger många marknadschefer varmt om hjärtat*, säger Ericson. Politisk tv-reklam var förbjuden i Sverige fram till förra året, när den gjorde debut under EU-valkampanjen. I praktiken gäller det bara TV4, eftersom TV 3 med flera kanaler sänder från Storbritannien där politisk tv-reklam inte är tillåten. Sex partier (m, c, fp, kd, s och sd) har köpt reklamtid, v avstår, medan mp tvekar. (Dagens Nyheter)

Filminstitutet anklagas: "vill slå undan fötterna för biografnäringen"

Det är oroande och beklagligt att SFI vill slå undan fötterna för biografnäringen, den del av filmbranschen som lämnar de största bidragen till svensk film och SFI:s arbete, skriver Jan Bernhardsson, VD på SF Bio till Svenska Filminstitutets vd Cissi Elwin Frenkel. Bernhardsson menar att SFI och dess vd:s propåer om simultana releaser i fler fönster, som bio, video on demand (VOD) och DVD, tveklöst skadar de svenska biograferna och försvagar svensk film. Han menar att det inte alls är Filminstitutets sak att med politiska pekpinna försöka styra marknaden. Dessutom leder simultana releaser till minskad efterfrågan på biograffilmer något som leder till minskade intäkter för både de som investerat i filmerna och till minskat bidrag till produktionsstöd för ny svensk film (idag 10 procent av biljettpriset). Bernhardsson avslutar sitt brev med: "Jag är djupt oroad av SFI:s nya inriktning som i mina ögon äventyrar ett nytt filmavtal och riskerar att skada den svenska filmen och dess kommersiella förutsättningar."

I ett svarsbrev har Cissi Elwin Frenkel skrivit att hon (så klart) försäkrar att Filminstitutet inte alls vill slå undan benen på biograferna. Tanken med flexibla releaser är istället ett sätt att stärka svensk film – *Man måste kunna resonera om nya affärsmodeller och man måste få ifrågasätta invanda beteenden utan att anklagas för att försvaga svensk film*. Att Filminstitutet förespråkar ett breddat filmav-

tal där även bredbandsleverantörer är med är känt sedan länge. Filminstitutet måste kunna bortse från partsintressen och visa på fakta och peka på framtida modeller som kan stimulera filmintresset och öka intäkterna i stort. Läs mer inklusive breven i helhet på Filmnyheterna.se

Sverige uppmanar EU se över momsreglerna för den ideella sektorn

Finansminister Anders Borg, kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth och integrations- och jämställdhetsminister Nyamko Sabuni har skickat en uppmaning till Europeiska kommissionen om att reglerna i det gemensamma EU-direktivet om moms måste ses över för att förbättra villkoren för ideella sektorn. Kommissionen anser nämligen att den svenska momslagen innehåller för generösa undantag för den ideella sektorn och därmed strider mot EU:s momsdirektiv. *En rapport som tagits fram av två externa utredare pekar på att de svenska reglerna inte står i överensstämmelse med EU:s momsdirektiv. En anpassning av de svenska reglerna till EU:s momsdirektiv kan leda till ekonomiska och administrativa problem för delar av den ideella sektorn.* säger Anders Borg. *En självklar utgångspunkt är att oavsett hur momsregelverket kommer att utformas i framtiden ska den ideella sektorn i sin helhet inte förlora ekonomiskt på eventuella*

förändringar. Vi kommer att föra en dialog med såväl idrottsrörelsen som andra delar av den ideella sektorn säger han. De tre ministerrarna vill uppmärksamma EU på Sveriges rika och viktiga folkrörelsetradition i Sverige och övriga Norden och uppmanar EU att bidra till att allmännyttig ideell verksamhet inte får betungande skatteregler som leder till ökad skattebelastning och ökad administrativ börda.

Lästips:

Making good society

Den brittiska Commission of Inquiry into the Future of Civil Society menar att det civila samhället har pressats ut i marginalerna på nyckelområden som politik, ekonomi och media och att detta måste förändras. I en rapport visar man hur civila samhället kan hjälpa till; att få en mer medborgarförankrad ekonomi, underlätta övergången till ett lågfossilt samhälle, och att utveckla en deltagande och rådgivande demokrati. Man vill också demokratisera ägandet av och innehåll i medierna vilket har en direkt aspekt på community radio resp. community tv (i Sverige närradio resp. öppna kanaler). Detta tas också upp i rapporten (176 sidor) som finns på

<http://democracy.carnegieuktrust.org.uk>

Citatet

Demokrati ger oss möjlighet att välja ett flertal inkompetenta i stället för att bli utsatta för ett fåtal korruperade.

George Bernard Shaw (1856-1950)